

Súd: Okresný súd Michalovce
Spisová značka: 22P/7/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7715200751
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Igor Ragan
ECLI: ECLI:SK:OSMI:2015:7715200751.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Michalovce, sudca JUDr. Igor Ragan, vo veci starostlivosti o maloleté deti: Z. S., nar. XX.X.XXXX a S. S., nar. 24.4.2010, zastúpených v konaní kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce, deti rodičov matky: H. K., nar. X.X.XXXX, bytom Y. XX, N. a otca S. S., nar. XX.X.XXXX, bytom L. nad hronom, K. XX, za účasti starej matky maloletých D. S., nar. X.X.XXXX, bytom P. XX, G., v konaní o úpravu styku maloletých detí s otcom a so starou matkou, takto

rozhodol:

Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Michalovce zo dňa 28.1.2013 č.k. 10P/160/2012-46 v časti úpravy styku otca s mal. deťmi tak, že otec je oprávnený sa sýkať s maloletým Z., nar. XX.X.XXXX a maloletým S., nar. XX.X.XXXX každý párný mesiac v roku posledný týždeň od piatku od 16.00 hod. do soboty do 19.00 hod., každý nepárný rok počas Veľkonočných sviatkov od Veľkého piatku od 10.00 hod do Veľkonočného pondelka do 14.00 hod., každý nepárný rok počas Vianočných sviatkov od 23.12. od 10.00 hod do 2.1. do 14.00 hod, každoročne v mesiaci august od 1.8. od 10.00 hod do 10.8. do 19.00 hod. s tým, že matka je povinná maloleté deti v určený čas na styk riadne pripraviť a odovzdať otcovi pred bytom matky a otec je povinný v určený čas maloleté deti vrátiť pred bytom matky.

Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Michalovce zo dňa 5.11.2014 č.k. 2P/201/2014-99 tak, že stará matka je o p r á v e n á sýkať sa s maloletým Z., nar. 27.9.2008 a maloletým S., nar. 24.4.2010 každý nepárný mesiac v roku posledný týždeň od pondelka od 16.00 hod. do soboty do 19.00 hod., každoročne v mesiaci júl od 1.7. od 10.00 hod. do 10.7. do 19.00 hod. s tým, že matka je povinná maloleté deti v určený čas na styk riadne pripraviť a odovzdať starej matke pred bytom matky a stará matka je povinná v určený čas maloleté deti vrátiť pred bytom matky.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Predmetom konania bol návrh matky na zmenu rozsudku okresného súdu Michalovce zo dňa 5.11.2014 sp.zn. 2P/201/2014, ktorým bol upravený stak maloletých detí so starou matkou z dôvodu, že v mesiaci január 2015 sa deti stretli so starou matkou v mieste jej trvalého bydliska, no došlo tam medzi navrhovateľkou a starou matkou k incidentu a preto požiadala aby súd upravil styk maloletých detí so starou matkou tak, že stará matka je oprávnená sa sýkať s maloletými deťmi poslednú nedeľu v párnom mesiaci od 15.00 hod. do 17.00 hod. za prítomnosti matky mimo adresy trvalého pobytu maloletých detí. Vo svojej výpovedi dňa 30.3.2015 zotrvala na svojom návrhu a na doplnenie uviedla, že dochádza medzi ňou a starou matkou maloletých k hádkam za prítomnosti detí, kde tieto, najmä starší syn, zle psychicky znášajú pobyt u starej matky, nechcú tam ísť, nechcú byť samé v starostlivosti starej matky bez prítomnosti matky. Preto podala tento návrh.

Stará matka vo svojom písomnom vyjadrení k návrhu s návrhom nesúhlasila, s odôvodnením, že z jej strany nedošlo k porušeniu rozsudku o úprave styku s maloletými, stará sa o deti aj mimo rozsudkom vymedzeného obdobia, vždy keď jej chlapcov priniesla navrhovateľka. Počas toho keď sú deti u nej, tak navrhovateľka je v Brezne avšak deťom sa nevenuje.

Podaním doručeným súd dňa 18.3.2015 navrhovateľka doplnila svoj návrh na začatie konania tak, že požiadala súd o zmenu rozsudku Okresného súdu Michalovce č.k. 10P/160/2012 - 46 ohľadne styku otca s maloletými deťmi tak že otec je oprávnený stýkať sa s maloletým poslednú nedeľu v párnom mesiaci od 15:00 hod. do 17.00 hod. za prítomnosti matky v pizzérii CAMINNO v Sobranciach z dôvodu, že otec od právoplatnosti rozsudku vo veci 10P/160/2012 nechodil za deťmi, nezaujímal sa o ne, nestretával sa s nimi a keď mali sviatok, tak im poslel SMS správu. Čosa týka vyživovacej povinnosti tak tú si otec plní nepravidelne. Keďže maloletý Ján od septembra nastupuje do 1. ročníka základnej školy, styk tak ako je upravený v rozsudku nebude možno realizovať a preto navrhla jeho zmenu.

Na pojednávaní dňa 11.5.2015 navrhovateľka uviedla, že čo sa týka styku otca s maloletými deťmi tak s deťmi nebol už dlhšiu dobu. Pokiaľ bol termín styku otca s maloletými po deti stále chodila stará matka a či sa otec s nimi stretol to nevedela uviesť. Čo sa týka styku starej matky a maloletých detí tak ten prebiehal bez problémov až na jeden incident a to vtedy, keď nechala deti u starej matky mimo úpravy styku. Následne, keď si po deti prišla o cca 5 dní, jej stará matka vyčítala, že sa iní musia starať o jej deti a že sa riadi radami iných ľudí pokiaľ ide o starostlivosť o deti. Došlo k hádke, kde maloletý Ján na to reagoval zvracaním a Michal pišťaním. Túto pre deti nepriaznivú situáciu nemohla ukončiť resp. jej zabrániť, pretože je stará matka odmietla deti vydať. Následne na základe toho podala návrh na zmeny úpravy styku maloletých detí so starou matkou aj s prihliadnutím na tú skutočnosť, že maloletý Ján nechce k nej ísť. Následne navrhla, aby bol styk maloletých detí s otcom resp. so starou matkou počas víkendov realizovaný len v sobotu.

Otec maloletých detí na pojednávaní uviedol, že od mája 2014 sa nestýka s deťmi pretože menil zamestnanie, nemal dovolenku ani financie na cestu. Keď sa chcel vo februári 2015 skontaktovať s deťmi tak mu bolo oznámené, že sú choré, rovnako aj v apríli 2015. Pri ďalšom pokuse o styk s deťmi mu matka oznámila, že ho starší syn nechce vidieť a následne sa sa stretnutie neuskutočnilo z dôvodu, že mladší syn má vystúpenie a so starším ide k psychológovi. Teda styk sa nerealizoval z dôvodu nekomunikácie matky s otcom a on nemá financie na to, aby vycestoval a osobne sa informoval o stave maloletých detí.

Stará matka uviedla, že má k maloletým deťom blízky citový vzťah ako aj oni k nej. Jej styk s deťmi tak ako bol upravený rozsudkom zo dňa 5.11.2014 prebiehal bez problémov, až na spomínaný incident. Jemu predchádzalo to, že matka priviedla deti k starej matke dňa 14.2.2015 s tým, že keď sa po ne vrátila dňa 18.2.2015 a v rozpore s predchádzajúcou dohodou rozhodla, že berie obe deti hoci maloletý Ján mal podľa dohody zostať. Nato sa maloletý Ján rozplakal a nechcel odísť. Teda nie je pravda, že ona ho dmietla vydať matke. Odvtedy maloleté deti nevidela, keďže matka odmieta s nimi komunikovať.

Otec a stará matka maloletých zhodne navrhli aby bol, čo sa týka víkendov, styk upravený tak ako doposiaľ t.j. od piatka od 16.00 hod do nedele do 10.00 hod. a počas prázdnin tak, že každý nepárny rok počas Veľkonočných sviatkov od Veľkého piatku od 10.00 hod do Veľkonočného pondelka do 14.00 hod., každý nepárny rok počas Vianočných sviatkov od 23.12. od 10.00 hod do 2.1. do 14.00 hod, každoročne v mesiaci august od 1.8. od 10.00 hod do 10.8. do 19.00 hod.

Zo správy z poradensko - psychologického procesu zo dňa 13.3.2015 je zrejmé, že maloletý Ján sa opakovane počas konzultácií vracal ku konfliktu medzi matkou a starou matkou, čo vnímajú ako nespracovanie situácie a preto usudzujú, že najprv je potrebná úprava komunikácie medzi starou matkou a matkou ako aj úprava ich vzťahov a je dôležité aby maloletý vnímal dobrý vzťah matky a starej matky pretože, opätovné vystavenie dieťaťa takto napätej situácii ho môže opätovne traumatizovať a narušiť stabilitu jeho psychického stavu. Preto odporučili ďalšie návštevy referátu poradensko - psychologických služieb, jednak matky a starej matky na zlepšenie komunikácie a jednak maloletého na spracovanie negatívneho zážitku.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1/ súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvođe.

Podľa § 25 ods. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia odsekov 1 až 4 sa použijú primerane.

Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Rozhodnutie o zverení maloletého dieťaťa jednému z rodičov do osobnej starostlivosti zachováva všetky rodičovské práva a povinnosti aj tomu z rodičov, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti. Tento rodič, aj keď je spravidla prevažne vylúčený z bezprostredného výkonu svojich rodičovských práv a povinností, najmä sústavného výchovného pôsobenia na maloleté dieťa, nie je pozbavený práva dieťa vychovávať. Jedným z prostriedkov na zabezpečenie čiastočnej spoluúčasti rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na výchove maloletého dieťaťa a na udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citových vzťahov, je osobný styk rodiča s maloletým dieťaťom. Úlohou rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do výchovy, je najmä to, aby pri styku s maloletým dieťaťom svoju rolu vo výchove dieťaťa uplatňoval len pozitívnym spôsobom a v intenciách § 30, ako aj čl. 29 Dohovoru o právach dieťaťa, a nie aby maril výsledky výchovy dieťaťa rodičom, ktorému bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Úlohou rodiča, ktorý má maloleté dieťa v osobnej starostlivosti, je okrem iného aj to, aby so zreteľom na záujem dieťaťa vytváral priaznivé podmienky na styk tohto rodiča s maloletým dieťaťom, a to najmä vedením dieťaťa k správne mu vzťahu k tomuto rodičovi (R 96/1967).

Súd pri rozhodovaní o úprave styku rodičov s maloletými deťmi prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby k rodičom, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia. Tiež prihliada na to, aby sa rešpektovalo právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom. Pojem záujem dieťaťa nemožno chápať zužujúco len ako "záujem zdravia dieťaťa", ako ho upravoval zákon č. 94/1963 Zb. o rodine. Záujem dieťaťa treba chápať čo najextenzívnejšie. V záujme dieťaťa je predovšetkým to, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerance a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch.

Neopomenuteľnými kritériami, podľa ktorých sa súd pri úprave styku ďalej spravuje, sú okrem veku dieťaťa aj jeho zdravotný stav a okrem citového vzťahu k rodičom a predovšetkým rodičovi, ktorému nebolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti, aj vzťah dieťaťa k prostrediu, v ktorom tento rodič žije. Súd musí vziať do úvahy školské a mimoškolské aktivity, záujmy a krúžky dieťaťa, aby úprava styku negatívne nezasahovala do týchto povinností, ako aj záujmov. V súlade s čl. 31 Dohovoru o právach dieťaťa treba vziať do úvahy právo dieťaťa na odpočinok a voľný čas, na účasť na hre a oddychovej činnosti zodpovedajúcej jeho veku, ako aj na slobodnú účasť na kultúrnom živote a umeleckej činnosti. Školská dochádzka sama osebe nemôže byť dôvodom na výrazné obmedzenie styku otca s maloletým dieťaťom, ktoré je v osobnej starostlivosti matky. Je nevyhnutné zaoberať sa širšími okolnosťami spojenými s touto novou skutočnosťou a ich dopadom na maloletého. Nástup dieťaťa do školy môže naopak vyžadovať, aby sa na výchove maloletého výraznejšie podieľal aj vzdelaný otec, teda mužský prvok, ktorý je schopný pomáhať dieťaťu vhodnou formou aj so školskou prácou a nezastupiteľným spôsobom sa podieľať na jeho postupne sa vyvíjajúcej životnej orientácii [rozhodnutie II. ÚS 363/03 (ÚS ČR) z 20. januára 2005].

Z vykonaného dokazovania a to výpovede navrhovateľky aj otca maloletých detí má súd za preukazné, že otec maloletých detí doposiaľ neprejavuje dostatočne záujem o plné využitie súdom schváleného rozsahu styku. Je práve na ňom, aby využíval aspoň obmedzené možnosti na to, aby aj pri nedostatku príležitostí na sústavné výchovné pôsobenie mal na výchovu detí vplyv. Sám uviedol, že s deťmi nebol od mája 2014 a až vo februári 2015 sa pokúšal s nimi skontaktovať no ku komunikácii resp. k stretnutiu s nimi nedošlo z dôvodu, že mu matka detí uviedla, že sú chorí resp. že ho starší syn nechce vidieť resp. že mladší syn má vystúpenie a so starším ide k psychológovi. Súd má za to, že ten z rodičov, ktorý nemá dieťa v osobnej starostlivosti môže využiť opatrenia v občianskom súdnom konaní smerujúce k výkonu rozhodnutia súdu alebo súdom schválenej dohody o výchove maloletých detí a teda takto si zabezpečiť realizáciu styku s maloletými deťmi a realizáciu svojho práva podieľať sa na výchove detí.

Čo sa týka styku maloletých detí so starou matkou, tak z vykonaného dokazovania nebolo preukázané, že by tento nebol v záujme maloletých detí, resp. že by na deti mala stará matka negatívny vplyv. Je na matke a starej matke ako sa bude vyvíjať vzťah medzi nimi a či ony napomôžu tomu, aby sa maloletí tešili na stretnutia so starou matkou, nemali z neho strach pričom stará matka musí vziať do úvahy to, že podľa § 30 ods. 1 majú rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa rodičia, ktorí majú právo vychovávať deti v zhode s vlastným náboženským a filozofickým presvedčením a na druhej strane matka musí vziať do úvahy to, že deti môžu mať ku svojim starým rodičom alebo iným príbuzným silné citové väzby, tieto osoby mohli pomáhať pri jeho výchove už od malička a dieťa je na nich citovo naviazané a prerušenie stykov s nimi by mohlo narušiť stabilitu výchovného prostredia, jeho duševný a citový rozvoj a pod.

Keďže vykonaným dokazovaním nebolo preukázané negatívny vplyv starej matky a otca maloletých detí na ich výchovu a psychický vývoj súd obmedzil styk maloletých detí s otcom a starou matkou oproti predchádzajúcim úpravám stanovením soboty ako dňa vrátenia detí matke, z dôvodu, že maloletý Ján nastupuje do 1 ročníka základnej školy, čo je veľká zmena v režime dieťaťa a teda je potrebné aby si jednoducho oddýchol a jednoducho pripravil na ďalší školský týždeň v domácom prostredí. Keďže maloletí bratia sú na seba citovo naviazaní súd túto úpravu ponechal pre oboch maloletých.

Podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie sa mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Michalovce. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach /§ 42 ods. 3 O.s.p./ uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha /§ 205 ods. 1 O.s.p./.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť v zmysle ust. § 205 ods. 2 O.s.p. len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené /§205a/,

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.